No. 17.

1842

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 9 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

WEENEN, den 25 Januarij. Volgens hetgeen men hier met zekerheid verneemt, is ons hof bij de Turksche regering weder met eene krachtige voorspraak tusschen beide gekomen, ten einde het lot der Christen-bevolking in de provincien Bosnie en Herzegeuzina te verzachten.

— Men meldt uit Berlijn van den 3. Februarij: H. K. H. Prinses *Albert* is den eersten dezer gelukkig van eene Prinses bevallen: Deze verheugende gebeurtenis is aan de inwoners onzer stad door het lossen van het kanon bekend gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN, den 3 Februarij. H. M. de Koningin heeft heden in persoon de zitting van het Parlement geopend. H. M. heeft op den troon plaats genomen, welke tot die plegtigheid nieuw versierd was. De Koning van Pruissen was ter zijde van den troon gezeten, maar gelijk vloers met de zaal; Prins *Albert* zat op eenen stoel ter linker zijde der Koningin, eene trede lager dan H. M.

De uitgesproken troonrede heeft weinig inlichtingen gegeven betreffende de maatregelen, welke men gelooft dat door het bewind zullen voorgesteld worden. De troonrede is overigens zeer onbeduidend, hetwelk men vermoedt geschied te zijn, ten einde voor te komen het maken van eenig amendement op het adres.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2 Februarij. De *Malta-Kronyk* bevat eenige bijzonderheden, omtrent de installatie van den protestantsche bisschop te Jerusalem. Dadelijk na de installatie, heeft zijne genade, aan deszelfs ambtgenooten van andere geloofsbelijdenissen verklaard, te verlangen met hen in Christelijke liefde en eendragt te leven, en nimmer te zullen trachten, ledematen van andere geloofsbelijdenissen tot de zijne over te halen,

De Grieken, die nog zeer aan voorteekens hechten, beschouwden het als een zeer ongunstig, dat de bisschop de reis gedaan had met het schip *de Verwoesting*, en dat hetzelve tot driewerf toe door storm genoodzaakt was geweest binnen te loopen, zoo als te Lissabon, te Gribaltar en te Malta,

— De graaf *C.* heeft in Italie eenen zeer schoonen hond uit Terre-Neuve gekocht, die verre boven de Munitos en anderen van deze soort verheven is. Men verhaalt van dit dier hijna ongeloofelijke dingen. Hij speelt schaak en ook met de kaart; hij doet de bewerking van de vier hoofdregelen der rekenkunde zonder ooit eene fout te maken, en hij spreekt duidelijk 33 fransche woorden waaronder er 6 zijn van 4 lettergrepen. Een Engelschman heeft den graaf *C.* voor dezen hond, die hem 24,000 fr. gekost heeft, reeds 4,000 ponden sterling geboden, doch de graaf kon niet tot den verkoop besluiten,

NEDERLANDEN.

GORINCHEM, 5. Februarij. De rivier is thans geheel zonder ijs, en ook het Noordendiep, het vaarwater voor Dordrecht en de Maas opgeruimd. Met genoegen zien wij overal toebereidselen maken, om de vaart te hervatten, waartoe enkel op genoegzamen wind gewacht wordt. Ook de stoomboot op Middelburg heeft reeds de haven verlaten, om zoodra de gelegenheid dit toelaat hare dienst weder op te vatten, hetgeen ook wel met alle overige stoombooten het geval zal zijn.

— Ten gevolge van 's Konings bevelen, zullen met den 1 Mei aanstaande de hierna vermelde garnizoens-veranderingen plaats hebben, als: de staf van het 1e reg. inf. van Bergen op Zoom naar Middelburg; het 1e, 2e en 3e bat. van het 1e reg. inf., van Bergen op Zoom naar Middelburg, wordende van die bat. komp. gedetach. op het fort Bath, te Vlissingen, te Rammekens en te Breskens; de staf en het 1e, 2e en 3e bat. van het 2e reg. inf. van Maastricht naar Bergen op Zoom, leverende een derzelve bat. eene komp. op het fort Bath; de staf van het 5e reg. inf., van Middelburg naar Maastricht; het 1e bat. 5e reg. inf., van Vlissingen naar Maastricht; het 2e bat. 5e reg. inf., van Middelburg naar Maastricht; het 3e bat. 5e reg. inf. van Vlissingen en Terneuzen naar Maastricht; het 1e bat. van het 3e reg. inf. van Grave naar Nijmegen; het 2e bat. van het 3e reg. inf., van Nijmegen naar Grave; het 2e bat. van het 4e reg. inf., van Geertruidenberg, Willemstad en Ooltgensplaat naar Breda; het 1 bat. van het 4e reg. inf., van Breda naar Geertruidenberg, wordende door gem. bat. komp. gedetach. in de Willemstad en te Ooltgensplaat; het 1e bat. van het 7e reg. inf., van Venlo naar Maastricht; het 2e bat. van het 7e reg. inf., van Maastricht naar Venlo; het 3e bat. van het 10e reg. inf., van Woerden en de Wierikkerschans naar Utrecht; het 1e bat. van het 10e reg. inf., van Utrecht naar Woerden en de Wierikkerschans. Zullende na den afloop van voorschreven mouvement de 2e en 5e reg. inf. respectivelijk bij de 2 brigades van de 1e en 3e divisien van het wapen overgaan.

— Volgens de lijsten der Pensioenen, Wachtgelden, Toelagen, enz. enz. enz., welke in eenige nommers der *Arnhemsche Courant* zijn medegedeeld, en waaronder er geene voorkomen, die minder dan *f* 800 bedragen, bleef er op 1 Oct. 1840 te betalen eene som van *f* 1,535,118,84!

— Men schrijft uit Zierikzee, dat Z. M. onlangs Hoogstdeszelfs toestemming heeft verleend tot de oprigting van eene afgescheidene Christelijke Hervormde Gemeente binnen die stad.

UTRECHT, den 5. Februarij. Als eene zeldzaamheid kunnen wij mededeelen, dat twee gebroeders *de Ryke*, hoveniers, van de Oud Roomsche-gemeente, wonende buiten de Waard, heden aldaar hunne gouden bruiloft vieren. Zij vieren den verjaardag van deze 50 jarige echtverbindtenissen met meer dan 80 kinderen en kindskinderen.

— Van den Helder schrijft ons een vriendelijke hand van den 4. Februarij het volgende: » Was in het verloopen jaar, door ijverige bemoeijingen van den werkzamen Onderinspecteur van het Loodswezen alhier, den heer *Chalmers Hoynck van Papendrecht*, eene aanmerkelijke verbetering in de seinen voor de stoomslepers, door het hijschen van eene gekleurde bal op den vuurtoren van Kijkduin, voor de binnenkomende schepen aangebragt, thans vernemen wij met genoegen, dat weder door gemelden heer twee belangrijke voorstellen aan het Ministerie van Marine en aan het kollegie *Zeemanshoop* gedaan zijn. Het eerste voorstel bestaat in eene opterigten lantaarn op het Wierhoofd aan het Nieuwe Diep, welke voorzien zal zijn van drie glazen, die een *roode*, *geele en groene*, kleur zullen hebben. Het roode zoude dan gekeerd zijn naar de zeegaten van *Texel*, het geele naar de *Reede* en het groene naar den kant der Zuiderzee. Het tweede voorstel bestaat in het invoeren der bepaling, dat de koopvaarders die bij de zoogenaamde *Singels* een Texelschen loods verlangen, tot teeken daarvan zouden hijschen eene lantaarn met roode glazen, gepaard gaande met het lossen van 3 schoten, als wanneer de Loodsboot ook zoodanig eene lantaarn zoude ophalen, ten einde hierdoor in de zoo dikwijls door de scheepsgezagvoerders gedane klagten van, voorval bij donkere nachten, dikwijls de loodsboot niet te kunnen bespeuren en daardoor zonder Loods hunnen weg moesten voortzetten te voorzien. Wij sluiten deze mededeeling met den wensch dat de bevoegde autoriteiten spoedig de noodige approbatien ten dien opzigte laten volgen, ten einde hierdoor de welgezinde pogingen van dezen waardigen Zeeofficier, in het algemeene handelsbelang gedaan, die ondersteuning vinden die dezelve zoo zeer verdienen."

— In de *Zuid-Afrikaan* van den 16. November leest men, dat de inwoners van Grahamstad, in de oostelijke provincie der kolonie, den 30. October jl., eene bijeenkomst hebben gehad, waarin zij: 1° op eene vertegenwoordigende wetgevende vergadering hebben aangedrongen; 2° over het grensstelsel klagende, dewijl de Kaffers hen verontrusten en berooven; en 3° verderen, dat Natal door de Engelschen worde in bezit genomen. De heer *Toohey* deed daarbij het volgende verslag nopens de republiek Natal, om de Engelschen tot de bezitneming uit te lokken:

» Het belang der kolonie en des Gouvernements, zoude best getoond worden, door op te geven, dat Indigo, katoen en tabak eigenaardig aan het land zijn. Onder de Zoolas werd het ware suikerriet aangekweekt. Nesten van de wilden zijworm waren talrijk in het bosch; het land was vol van mineralen, tusschen de bergen, aan de Amapondas, waren blik- en koper gevonden; ten oosten van de Zimvoobo, bevinden zich twee rivieren, de Tafute en de Tineslamva, beide goede binnen havens hebbende, terwijl de Tafute had, hetgeen Natal niet heeft; — ook eene kleine doch goede buitenhaven, alwaar de *Circe* eens, zoo veilig als in het dok, gedurende eenen hevige noordoosten wind lag. Beide havens kunnen door kustvaarders worden genaakt en de rivieren loopen door en langs een der schoonste en uitgestrekste bosschen in Zuid Afrika, bevattende hout hetzij tot bouwen of tot andere eindens. Nabij eene rivier ten oosten van de Zimvoobo, waren loodmijnen te vinden, hebbende het land zelf veel van eenige looddistricten in Yorkshire en Derbyshire. Tusschen de Umvotie en de Toogale worden steenkolen gevonden zoo goed als de New-Castle kolen door den bank waren.

Op de Toogale was zilver gegraven; maar men had daarmede opgehouden, uithoofde hunner bijgelovige vrees door eene epedemie veroorzaakt. Om de vruchtbaarheid van het land aan te toonen, zoude hij slechts zeggen, dat gedurende de laatste twintig jaren, hetzelfde land, zonder braken en mest, milies had opgeleverd. Dertig mijlen binnenlands was een der schoonste landen, welke men zich verbeelden kan, gelijk door de boeren is bewezen geworden, voor wolgevende schapen — met een klimaat bijna gelijk aan dat van Engeland, wanneer men zich nabij de Drakenberg of Kwathlamba reeks bevindt.

« Men had onlangs van de Haven van Natal op eene verachtelijke wijze gesproken, maar hij had zelfs als loods voor vele vaartuigen geageerd, en had dikwijls zestien voeten water op de Baar gevonden. Over dat onderwerp kon hij met vertrouwen spreken. Dat vaartuigen op de Baar gestoten hadden en verongelukt zijn, was waar, maar hij kon bevestigen, dat in elk geval de schuld aan hen lag, aan wien die vaartuigen waren toevertrouwd, door te pogen op ongeschikte tijden binnen te komen en uittegaan, en te weigeren gehoor te geven aan den raad van personen van ondervinding. Indien echter, eindelijk een steenen hoofd op het zanderige punt werd gebouwd, tot een weinig verder waar de *Eleanor* verongelukt is, zouden zoodanige ongelukken worden voorgekomen, daar hetzelve het water op de Baar 5 vademen dieper zoude maken. De Amerikanen hadden reeds met de ontwikkeling hunner plannen, een begin gemaakt, en hij twijfelde niet of zij zouden dezelve eene allergeschiktste haven vinden voor hunne schepen van alle benamingen, op de Oost handel drijvende. Indien er immer een oorlog tusschen Amerika en Engeland mogte ontstaan, zoude zij dit mede een alter geschiktst punt vinden van waar zij den handel van Engeland zouden kunnen hinderen. Het zoude een allergeschiktste haven voor stoomvaartuigen zijn, kunnende de beste leverantien hetzij voor mondbehoeften, hout, water of kolen, aldaar worden bekomen. Met de boeren reeds misnoegd en de Naturellen op de Britten nederziende als door hen overwonnen, zoude de veiligheid der kolonie zelve in gevaar gebragt worden indien het Gouvernement volhardde, geene beslissende maatregelen te nemen.

» Omtrent zes weken geleden is de *Levant*, Amerikaansche brik, van omtrent 290 tonnen, de haven van Natal binnen geloopen, alstoen 18—4 voet water op de Baar vindende. Zij landde eene algemeene lading ter verkoop, hield verkoopingen, en nam producten in plaats van dezelve."

(In een nader berigt van de Kaapstad van den 8. Dec. heeft de gouverneur, sir *George Napier*, de belangrijkheid van Port Natal voor Engeland ingezien, en eene proclamatie den 3. Dec. uitgevaardigd, waarin hij verklaart, dat hij de onafhankelijkheid van Port Natal niet kan erkennen, en hetzelve door militaire magt zal laten bezetten.)

— Te Brussel wil men onderrigt zijn dat de zaak van het bewust complot den 28 dezer voor het Hof van Assises van Braband dienen zal.

MENGELINGEN.

Het geschiedkundige in het Sprookje van Blaauwbaard.

(*Vervolg en slot van No.* 13.)

Aldus bestond de leenwet nog slechts in hare uitwendige kracht, maar het vertrouwend geloof, hetwelk er toe bijdroeg om derzelver grilligheden en ongeregeldheden te verzachten, ontbrak. Een geheel anderen ommekeer onderging de godsdienstwet. In deze laatste bleef het geloof bestaan, de oefening had opgehouden. Waar was de demoedige vroomheid uit de tijden van ROBERT en LODEWIJK DEN NEGENDEN gebleven? Wie bekommerde zich, even als de moeder van ST. LOUIS, aan het losbandige hof eener ISABELLA van Beijeren, onder de zwelgbroeders van LODEWIJK van Orleans en de vrienden van JAN zonder vrees, om de zware schuld eener doodzonde? Welk een onderscheid tusschen GODEFROOI DE BOUILLON, die zich met bloedige handen schoenen en kousen uittrok en zijnen met builen geslagen helm van het hoofd nam, om te eerbiediger, barrevoets en blootshoofds, de heilige stad te betreden, en de lustige drinkgezellen van BOURICAULT, die te Nicopolis zich lieten doodslaan, uitgetrokken, naar het heette, om de ongeloovigen te bestrijden, maar in waarheid slechts om door hunne dolheden en goddeloosheden den Hongaarschen adel ergernis te geven. Naast het katholijk geloof, hetgeen zich nog altijd, als eene onwrikbare zuil, bleef staande houden, sloop bij de grooten wel niet een nieuw geloof, maar toch eene nieuwe behoefte voor den geest in. Italie zond ons reeds toen sommige dier geheime kunde voorwendende priesters, in welken onze grooten nog tot op den tijd van CAGLIOSTRO, de leeraars van ver-

borgene wetenschappen, of waar het te pas kwam ook wel eens de dienaren des duivels meenden te zien. KAREL DE VIJFDE, de wijze Koning, vestigde, zonder zich om iets hoegenaamd te bekommeren, zijnen horoscooptrekker, die met zijne dochter, de beruchte CHRISTINE, van Pisa naar Parijs gekomen was, in het hotel van St. Pol. Aanvankelijk wendde men zich, al bevende en nog vol twijfel, aan dusdanige personen; vervolgens echter gaf men zich geheel aan hen over, gelijk LODEWIJK DE ELFDE en KATHARINA DE MEDICIS. Liefde en goud was het, dat men van die gevreesde magten verlangde. Slechts op geld en genietingen was al het streven en trachten der menschen in dien ontordenden toestand der maatschappij, die kerken bouwde en den duivel aanbad, gerigt. Om hunne weelderige buitensporigheden te kunnen volhouden, moest, het mogt kosten wat het wilde, geld en weder geld worden aangeschaft. LODEWIJK van Anjou wachtte niet eenmaal af, dat het lijkkleed van zijnen broeder KAREL DEN VIJFDEN afgenaaid was, om zich met den degen in de vuist de schatten te doen uitleveren, die in de bastille verborgen lagen. LODEWIJK VAN ORLEANS deed den staatschat stelen. Een hebzuchtig geslacht, hetwelk later den zilver-dienaar JACQUES COEUR als eenen Koning moest vleijen en eerbiedigen.

Onze held dus was, gelijk reeds gezegd is, in het jaar 1396 geboren. Hij was de oudste zoon van GUI DE LAVAL en van MARIE CRAON DE LA SUZE. Door den in het jaar 1416 gebeurden dood van zijnen vader, kwam hij reeds met zijn twintigste jaar in het bezit van het vaderlijke erfgoed, waarmede hij op de wijs van den verloren zoon mede te werk ging. Een liefhebber zijnde van vrolijkheid en glans, met volle handen zijn geld uitgevende, en geene uitgaaf tellende, wanneer het zijn vermaak betrof, was zijn huis weldra met vorstelijken luister ingerigt. In zijn gevolg had hij twee honderd man te paard. Zijne voor een ieder openstaande tafel werd de verzamelplaats eener schaar van lustige drinkbroeders, die hem zijn erfdeel hielpen doorbrengen. Ook schitterde zijne kapel van goud en zilver, van zijden stoffen en edelgesteenten, en een draagbaar orgel moest hem overal, waar hij henen ging, nagevoerd worden. Zijne kapellaans trokken hooge bezoldiging en waren zoo prachtig gekleed, dat men hen voor kerkdienaren van den eersten rang had kunnen houden; ook had hij, om de begoocheling volkomen te maken, hun al de bij de hoofdkerk gebruikelijke titels gegeven.

De militaire loopbaan van GILLEZ DE RAIZ of blaauwbaard was geene der minst luisterrijke gedurende dien tijd van eindeloos vechten. Van 1420 af beproefde hij zich het eerst in de kleine oorlogen van zijn eigen land. In het jaar 1425 volgde hij de beweging, welke in Frankrijk de landslieden van DUGUESCLIN en CLISSON medesleepte en nam dienst bij KAREL DEN ZEVENDEN. Twee jaren later veroverde hij stormenderhand het kasteel Lude, waarbij hij den bevelhebber van hetzelve eigenhandig doodde. In hetzelfde jaar ontnam hij de Engelschen Rennefort en Malicorne in het landschap Maine, en in het jaar 1429 trok hij met JEANNE D' ARC te Orleans binnen. Eenigen tijd daarna werd hij tot maarschalk van Frankrijk verheven en had, als zoodanig, de uitstekende eer, bij de krooning te Reims het fleschje met de geheiligde olie uit de abdij van St. Remij naar de hoofdkerk te dragen.

Twee jaren na zijns vaders overlijden was GILLES met KATHARINE DE THOUARS, de eenige erfgename van het magtige huis van Craon, in het huwelijk getreden. De dood van KATHARINA'S grootvaders, JAN VAN CRAON, vulde in het jaar 1432 de leegten weder, welke de dolle verkwisting van GILLES in deszelfs geldmiddelen veroorzaakt had. Thans was hij inderdaad een rijke onder de rijksten. Alleen zijne roerende goederen waren 100,000 kroonen waard, en behalve zijne bezoldiging als maarschalk en eene menigte andere inkomsten, van welke meer dan eene adellijke familie had kunnen leven, trok hij nog eene jaarlijksche rente van 30,000 livres uit zijne goederen. Edoch, ook het nieuwe erfgoed ging eerlang den weg, dien het oude gegaan was. Zoo begon dan nu de trotsche baron naar den steen der wijzen te zoeken. Een Engelschman, Messire JAN genoemd, ondernam zulks voor hem, en had het reeds zoo ver gebragt, dat zich het philosophische ei begon te vormen, toen hij door een onverwacht bezoek van den Daufyn gestoord werd, hetgeen, naar zijn voorgeven, al zijn werk bedorven had, zoodat hij den smeltoven zelfs vernielde en woedend weg liep. Na den alchymist deed zich een schatgraver op, zeker geneesmeester uit Poitou die beloofde den duivel te zullen doen verschijnen, maar zelf verdween, nadat hij zich van GILLES eene som gelds had doen ter hand stellen.

Alstoen werd hem door een priester uit het stift van St. Malo, die van eene reis naar Rome terugkeerde, zekere Florentijner, met name FRANS PRELATI, als groot alchymist en heksenmeester aanbevolen, welke man echter, tot het verrigten zijner duivels-kunstenarijen, het leven van onschuldige kinderen zeide noodig te hebben, wier lijkjes daarna in het grachten van des barons kasteelen geworpen, of bijaldien hij zich met zijnen schuldgenoot toevallig op reis mogt bevinden, tot asch verbrand werden. Toen eindelijk na acht jaren, de gepleegde gruwelen aan den dag kwamen alzoo onmiddellijk na een bezoek, hetwelk onze Blaauwbaard in de stad Nantes had afgelegd, ook van daar zes kinderen verdwenen waren, werden in de grachten van het ridderslot Chantoce 46 en in die van Machecoul 80 kinder-lijken gevonden!

Den 25. October 1440 werd aan GILLES zijn vonnis voorgelezen, waarbij hij wegens ketterij, tooverij enz. ten vure gedoemd werd. Hierna gaf men hem aan eenen biechtvader over en voerde hem naar den brandstapel, die in eene weide voor de Magdalena-brug was opgerigt. Hier werd hij, op een voetbank staande met een strop om den hals aan eenen paal gebonden en door het wegtrekken van het bankje gewurgd; want zijnen familie had weten te bewerken dat zijn ligchaam niet verbrand, maar zelfs plegtig ter aarde zou besteld worden. (*Amst. C.*)

Indische brieven.

.... en zoo doende gaat eenmaal Java voor Nederland verloren.

Terwijl de Engelschen het Chinesche rijk, dien kolos, moedig aantasten, wegens het onregt, dat zij vermeenen hun door de Chinezen, te zijn aangedaan; terwijl, nog maar weinige jaren geleden, twee Amerikaansche oorlogsfregatten uit New-York den steven gewend hebben naar Sumatra's westkust, om den sultan van Atschin te tuchtigen voor den euvelmoed, door zijne onderdanen gepleegd jegens langs die kust handeldrijvende Amerikaansche vaartuigen; terwijl de eersten schattingen vorderen voor de verliezen, die zij zeggen geleden te hebben, door groote ondernemingen nieuwe bronnen van welvaart voor de toekomst openen; en de laatste, door het achterlaten van puinhoopen, getuigen, dat, op welken afstand ook, de hoon, hun aangedaan, niet ongewroken blijft, — wordt een Hollandsch schip, op weinige mijlen van Java's kust schipbreuk lijdende, geplunderd .... aan de schipbreukelingen het weinige, dat zij hebben kunnen redden, afgenomen, ... onder bedreiging van moord wordt hun verboden het wrak te naderen ...... passagiers en scheepsvolk tot op 't nakend lijf uitgekleed .... en miskennen en beschimpen de woeste eilanders, aldus de magt, die hun voor eeuwen deed gevoelen dat daar, waar zij gebood, op het rooven en plunderen, als gewisse straf, dood en verdelging volgde.

Maar die magt, die eenmaal de wet gaf in Indiën en voor welke Europeaan en inboorling ontzag gevoelde; de tijden dat Hollands driekleurig doek zegepralend in de Oostersche zeeën wapperde zijn niet meer; — geen PIETER KOEN, RENAL, HAMBROEK, SPEELMAN meer, die met eene handvol dappere mannen Batavia stichteden, in weerwil der Portugeezen en der Javasche vorsten; die de bevolkingen van Banda en de Moluccos, niettegenstaande de kuiperijen der Engelschen, overmeesterden; die de vorsten van Makasser demoedig het hoofd deden bukken, ... die tijden zijn niet meer. Ook blijft de hoon, aan Hollands vlag aangedaan, door eene bevolking, die sedert eeuwen door alle natiën van den Javaschen Archipel tot slaven gedoemd zijn, ongestraft: althans van eene wraakneming is niets wereldkundig. —

Wel beschouwd, behoort men dit ook niet te verwachten: immers is het hier de rede niet van eenen minderen oogst, van eene daling in de prijzen der koffij, thee of suiker, hetgeen tegenwoordig de hoofdzaak schijnt te zijn. Wat bekommert men zich om het schipbreuklijden van een enkel schip, om het uitplunderen van een' ondernemenden huisvader, wiens speculatiën door anderen worden voortgezet?

De vraag, of die toekomst, door te veel vertrouwen, zich niet eens geheel anders zou kunnen opdoen, dan men wel denkt, wordt, ten aanzien van ons Indië, zelden of nimmer overwogen. Of Neerlands magt in Indië het behoud onzer bezittingen waarborgt, is eene vraag, die bij de volksvertegenwoordigers nog niet is opgekomen. Wel spreekt men in de vergaderingen, even als op de beurs, van de prijzen der producten, van de hoegrootheid van den oogst, — maar of men verzekerd mag zijn, dat die bron, de eenige hart ader van ons welzijn, voortvloeit en genoegzaam bewaakt is, — hier over hoorde men in 27 jaren even min een woord, als om iets te doen voor Neerlands roem. (*Arnh. C.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Israëlitische Aangelegenheden.

Reeds veel is er over de aangelegenheden der Israëlitische kerk geschreven, en had ik mij voorgenomen hierover in het vervolg het stilzwijgen te bewaren, indien de uitdrukkingen des heeren Y., die alles behalven edel en zuiver zijn, mij hiertoe niet hadden aangespoord.

Immers is het niet eene beleedigende aantijging, die ieder weldenkende niet met stilzwijgen kan of mag laten voorbijgaan, te betoogen, dat onze kerk zoude zijn eene plaats van verwarring en ordeloosheid, en dat men aldaar in plaats van met kalme aandacht vervuld te worden, zich geneigd zoude gevoelen de kerk te ontvlugten!

Uit het gezegde van den heer Y. schijnt genoegzaam te blijken, dat ZEd. de wetten en gebruiken onzer kerk niet kent, noch de strekking en het doel van het ceremoniele heeft nagespoord, waardoor ZEd. ook derzelver zin niet begrijpen kan, want deze immers staan in een naauw verband met onze godsdienst.

Dat de meeste kerkenraadsleden, gelijk de heer Y zegt, duisterlingen zijn, is ook mijn gevoelen. Echter bedoel ik door duisterlingen niet de zoodanigen, die niet zonder grondig onderzoek maar alle nieuw opgeworpen ideën aankleven en doordrijven, maar ik versta daardoor de zoodanigen, welke duister in- en onbekend met hunne ware godsdienstleer zijn; en zulke duisterlingen zijn kerkeraadsleden dáár, waar men bij derzelver benoeming, helaas, meer op fortuin dan op bekende religieusiteit het oog gerigt heeft.

Ten einde de heer Y. te overtuigen, hoe het met zoogenaamde veranderingen en verbeteringen gaat, wil ik ZEd. een vertoog mededeelen, hoe de dienst tegenwoordig wordt verrigt, in een onzer kerken, alwaar het bestuur uit overigens beschaafde, verstandige en wezenlijk godsdienstige personen is zamengesteld, doch ook door de heerschende verbeteringszucht is aangegrepen.

Men heeft daar, zoo men zegt onder rabbinale goedkeuring, behalve vele andere, de volgende bepalingen reeds vastgesteld en dus reeds de algemeene verbetering, (zoo als zulks genoemd wordt) vooruit geloopen.

De gebeden door de gemeente uit te spreken, moeten zoo stil gezegd worden, dat men, ter kerk komende, naauwelijks gelooven zal, dat hier eene geheele gemeente haar hart tot het Opperwezen verheft.

Zoo b. v. spreekt aldaar de voorzanger het voorgebed der psalmen uit en zwijgt en de geheele gemeente met hem, zoodat men (hoe aanstootelijk is zulks niet,) in plaats van psalmen en lofgezangen op eene stichtelijke wijze te hooren, (zoo als zulks bij andere gemeenten, b. v. de Ned. Port. Isr., het gebruik is) niets dan eene doodsche stilte verneemt. Het « Hoor Israël » het voornaamste en eerste punt onzer geloofsbelijdenis, betw... van oudsher met verheffing van stem werd uitgesproken, ... dit moet hier binnensmonds gezegd worden.

Zoo ook het Jekum Purkan, den Asré enz., zoodat men, ge... durende meer dan de helft des kerktijds, de gemeente ald... vergaderd ziende, en niets hoorende maar alleen hunne lipp... ziende bewegen, men of twijfelt, of de kerkdienst reeds e... aanvang heeft genomen, of zoo men hiervan overtuigd is, zi... geneigt gevoelt op de gemeente toe te passen, het gezegde v... den priester ELI tot HANNA, Samuel boek 1. hoofdst. I. vs. 14 en hoewel men mij daarop zou kunnen toevoegen dat ELI die wij... toch goedvond, door de volgende verzen, zoo blijkt uit het ... hoofdst. dat HANNA met luider stemme zich tot God verhief ... door het ongewone om binnensmonds te bidden; gelijk zulks o... op vele andere plaatsen in de H. Schrift duidelijk blijkt, o. ... Deutr. kap. 26, Exod. kap. 15, enz. enz.

Gij ziet dus, mijnheer Y., dat die zoogenaamde verbetering... zulks inderdaad niet zijn, maar veeleer op verbastering en be... lachelijkheden uitloopen.

Ik erken met den heer A., dat onze gebruiken niet alle... tot een edel doel zijn ingerigt, maar ook niet dan uit zuiver... godsdienstzin en ware deugdliefde zijn voortgesproten; en waaro... zouden wij die dan vernietigen of veranderen?

Volgen wij liever de lessen van den wijzen SALOMO, in zij... Spreuken kap. 22 vs. 28. DIXI.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 8 Februarij. Sedert den 5 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Wilberforce, J. Strpnack, Londen, stukgoederen en passagiers, Prinses Victoria, T. Jackson, Londen, stukgoederen en passagiers, Verona, C. Howes, Charleston, katoen en rijst.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Diana, O. Nahmens, stukgoederen, Hull; Johanna Catharina, E. J. Eriebsen, suiker, Livorno; Philothea, H. W. Kramer, suiker, Genua; Maria Gratio, L. Grundo, stukgoederen, Smirna; die Friede, H. Jongbloed, stukgoederen, Havre de Grace.

Voor Gend bestemd;

Frei Frau Mina, A. B. Broring, suiker, Hamburg.

ADVERTENTIEN.

† † † De Notaris *D. UYTTENBOOVEN* zal, op Dingsdag den 15 Februarij 1842, des namiddags ten 3 uren, in de Societeit *La Belle Alliance*, aan de IJzeren Brug, te Vlissingen, publiek presenteren te Verkoopen:

Een HUIS en ERF, met daar achterstaand PAKHUIS, staande en gelegen te Vlissingen, in het Lange Groenewoud, Wijk G. No. 27, en uitkomende met het Pakhuis, gemerkt No. 23 en 24, achter de Groote Kerk. Gemeld Huis op den besten stand gelegen, is bij uitstek geschikt ter uitoefening van eenige nering of bedrijf, gelijk daar ook bevorens met het beste succes jaren achter den anderen winkel is gehouden.

Daags voor de Verkooping voor een ieder te zien.

Finale en Onvoorwaardelijke VERKOOP.

PUBLIEKE VERKOOPING in Lloyds Room, No. 80, Bishopgate Street Within, City te *LONDON*, op Vrijdag den 25 Februarij 1842, des namiddags ten half *drie* uren precies,

Het BOL van het Nederlandsch (te Schanderloo, Provincie Zuid-Holland gebouwde) FREGATSCHIP *ELIZA*, te huis behoorende te Rotterdam, groot 550 Register Tonnen, zoo als hetzelve thans is liggende.

En dadelijk daarna van deszelfs geheelen KOSTBAREN INVENTARIS, bij Kavelingen, bestaande in: ANKERS, ANKERTOUWEN en Dito KETTINGEN, ZEILEN, WATERVATEN, enz., thans liggende in het Commercial-Dock Rotherhithe.

Inventarissen en andere informatien te bekomen bij de Agenten van Lloyds, de Heeren *A. HORSTMAN*, te Amsterdam, en *JOHN BUDIG EN SON*, te Rotterdam.

§ † § Tegen primo Mei dezes Jaars wordt te Vlissingen verlangd een geschikt PERSOON van goede getuigschriften voorzien, om de betrekkingen van KASTELEIN in de SOCIETEIT LA BELLE ALLIANCE en die van BEDIENDE in de LOGE L'ASTRE DE L'ORIENT waar te nemen. Die daartoe genegen mogten zijn, kunnen zich, ook ter bekoming van nadere inlichtingen wegens de voorwaarden, vóór den 20 Maart e. k., in persoon of met vrachtvrije brieven en overlegging hunner getuigschriften adresseren aan *A. Kz. VAN NOPPEN*, Secretaris van genoemde Societeit en Loge aldaar.

SCHOUWBURG TE VLISSINGEN.

Op Vrijdag den 11 Februarij 1842.

THEODORA-VIOLETTA

OF

De Bravo van Venetie.

Romantisch Tooneelspel in 5 Bedrijven en 8 Tafereelen, (Tijdvak 1513). Naar den Roman van *Cooper*, voor het Nederduitsch Tooneel bearbeid door *A. van Ray*, versierd met nieuwe decoratien, Venetiaansche verlichting en verder groot toestel. Muzijk van *G. P. de Beste*.

Aanvang ten 6½ ure.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.